

Advanced level 2023

COMMUNICATION & MEDIA STUDIES
වීඩියා

මොද්දටම තිතටම වීඩියා

මගෙන් වචනයක්..

සමහර යාලුවෝ කියනවා නේ ජීවිතේ දිනන්න විභාග පාස් වෙන්නම ඔනි නැ කියල.මොට්ටිශන් අයිශල අප්පව්ව්ලා එම.හර් ඇති.

ඉතින් විභාග ගෙල් වුන හැම මිනිහම ජීවිතේ දිනුවද බං ? ඔයා හිතනවද ඔයාගේ අතික් යාලුවෝ පාස් කියල කියද්දි ඔයා ගෙල් කියල හර් ඔයා අඩු සාමාර්ථ අරන් තියෙද්දි හර් ඔයාට දැනෙන හැගීම ලස්සන එකක් වෙයි කියල..ඔයාගේ අමමට අප්පව්ව්ට දැනෙන හැගීම ලස්සන එකක් වෙයි කියල.

එක එකාගේ වැල් බයිලා වලට යට වෙන්-නැකුව ඔයාගේ ජීවිතේ අඩියක් හර් ඉස්සරහට එන්න හොදට විභාගේ ගොඩ දාගන්න.ජයග්‍රහණය නෙමෙ සහභාගි වීම වැදගත් කියන තර්කට වැඩ කරන්න-පා.සහභාගි වෙලා ගෙල් ලකුනක් අරන් වැඩක් නැ.හැමෝම හිනාවෙයි.ඉතින් සහභාගි වෙලා ජයග්‍රහණය අරන් පෙන්නන්න.අඩුම උත්සාහ කරන්න.

ඔයාට ජයෙන් ජය පොඩ්ඩො!!

Design by - Creativepixel.lk - Search us on fb/insta

දොළොස්වැනි පාඩම

**සන්නිවේදන
සමීක්ෂණ**

Communication surveys

විස්තරාත්මක කෙටිසටහන් පොත

Advanced level 2023

COMMUNICATION & MEDIA STUDIES
වීඩියා

මොද්දටම තිතටම වීඩියා

විස්තරාත්මක කෙටිසටහන් පොත

ඉගිල්ලෙන් හවු සුදානම් කරන පුංචි කුරුලු පැවරිත්ට ආදරෙන්

ඉගිල්ලෙන් හවු සුදානම් කරන පුංචි කුරුලු පැවරිත්ට ආදරෙන්

ලනිරු කේ. මදුගාන

HNDIT , mass communication (UG)

076 3950730
071 0538308

සමීක්ෂණ අර්ථකථනය - නිර්වචන

සමීක්ෂණය යන්න පිළිබඳව **ඔක්ස්ෆර්ඩ් ශිෂ්‍ය ශබ්දකෝෂය** සඳහන් කරන්නේ සාමාන්‍ය ජනතාවගේ අදහස් හා හැසිරීම් පිළිබඳ විමර්ශනය කිරීම යනුවෙනි.

මූලසේකර ශබ්ද කෝෂයේ දක්වන්නේ සොදිසි කරනවා යන්නයි.

සමීක්ෂණය යනු තෝරාගත් නිශ්චිත භූමි කලාපයක වාසය කරන මිනිසුන්ගෙන් තොරතුරු රැස් කිරීමට යොදා ගන්නා ක්‍රමවේදයකි.

ප්‍රජාවක ක්‍රියාකාරකම් හා ඒවා නිර්මාණය වී ඇති ආකාරය පිළිබඳව සමාජ විද්‍යාත්මක ආකල්ප ඔස්සේ විමසා බැලීම දී යොදා ගන්නා ප්‍රමාණාත්මක දත්ත එකතු කිරීමේ ක්‍රියාවලියයි - **මර්ක් චක්‍ර**

සමාජ තත්වයක් හෝ සමාජ ප්‍රශ්නයක් ක්‍රමවත්ව වඩා විධිමත්ව විග්‍රහ කිරීමයි - **තර්මන් එන් මොර්ස්**

ගැටලුවක් හෝ සංසිද්ධියක් පිළිබඳව විද්‍යාත්මක ක්‍රමවේදයක් ඔස්සේ සොයා බැලීම සඳහා සිදු කරන පර්යේෂණ ක්‍රියාවලියක දී ඊට අදාළ දත්ත දායකයාගෙන් සෘජුවම තොරතුරු එකරාගී කර ගැනීම සඳහා භාවිත කරන උපාය මාර්ගයක් ලෙස ද **සමීක්ෂණය හදුනා ගත හැකිය**

සමීක්ෂණය මගින් පුද්ගලයන්ගේ පෞද්ගලික තොරතුරු අදහස් මතවාද යෝජනා ක්‍රියාකාරකම් හැසිරීම් ආකල්ප ආදිය පිළිබඳ තොරතුරු(දත්ත) ලබා ගත හැකිය.

සමීක්ෂණ ක්‍රියාවලියක දී ප්‍රාථමික දත්ත එක්රැස් කර ගනියි.

ගැටලුවක් පිළිබඳව විද්‍යාත්මක ක්‍රමයක් ඔස්සේ දත්ත (තොරතුරු) එක් රැස් කර ගනු ලබයි.

සමීක්ෂණ විධික්‍රම

ප්‍රශ්නාවලි
සම්මුඛ සාකච්ඡා

මෙවලම්
තැපැල හා විද්‍යුත් තැපැල
අන්තර්ජාලය
දුරකථනය

සමීක්ෂණ ක්‍රම (වර්ග)

විස්තරාත්මක සමීක්ෂණ
විග්‍රහාත්මක සමීක්ෂණ

විස්තරාත්මක සමීක්ෂණ

කිසියම් ගැටලක් පිළිබඳව විවිධ මානවලින් තොරතුරු එකරාගී කිරීම මෙහිදී සිදු කරයි. නිදසුනක් ලෙස රූපවාහිනී නාලිකාවක කිසියම් කාලසීමාවක් තුළ ප්‍රචාරය වන වෙළඳ දැන්වීම් ප්‍රමාණය, ඒවායේ වර්ගය, තත්ත්වය, ප්‍රචාරය වූ කාලය, පිළිබඳව මේ හරහා තොරතුරු ලබා ගත හැකිය.

මාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ දී සම්කාලින මාධ්‍ය හැසිරීම, මාධ්‍ය ආයතන, වැඩසටහන් සහ වෙනත් මාධ්‍ය ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධ විස්තරාත්මක සමීක්ෂණ සිදු කළ හැකිය.

එමෙන්ම ගමක ඇති රූපවාහිනී යන්ත්‍ර ප්‍රමාණය, රූපවාහිනී නරඹන පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රමාණය, වැඩියෙන්ම නරඹන රූපවාහිනී නාලිකාව, ශ්‍රවණය කරනු ලබන ගුවන්විදුලි නාලිකාව යන ආදී විස්තර සොයා ගැනීමට මෙම සමීක්ෂණ ක්‍රමය භාවිතා කරයි.

විස්තරාත්මක සමීක්ෂණයකින් ලබා ගන්නා දත්ත මගින් සිද්ධිය හෙබලපෑම පිළිබඳව ගැඹුරු අවධානයක් ගොමු නො කෙරේ.

නිදසුනක් ලෙස සියදිවි නසා ගැනීම පිළිබඳව මාධ්‍ය වාර්තාකරණය වැනි පර්යේෂණයක දී යම් කාල සීමාවක් තුළ වාර්තා පළ වී ඇති ප්‍රවෘත්ති ප්‍රමාණයන් එකම තොරතුරු විවිධ මාධ්‍ය තුළ වාර්තා වී ඇති ආකාරය වැනි තොරතුරු පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් මෙම සමීක්ෂණ ක්‍රමය හරහා සිදු කළ හැකිය. එමෙන්ම මේ හරහා යම් පුද්ගලයෙක්, ආයතනයක්, සිදුවීමක් පිළිබඳ තොරතුරු එකරාගී කළ හැකිය.

ගුණාත්මක හා ප්‍රමාණාත්මක කොරතුරු මෙමගින් එක්රැස් කර ගනියි.

විස්තරාත්මක සමීක්ෂණය තුළින් කිසියම් ප්‍රවනතාවයක ව්‍යාප්තිය, සංයුතිය, ප්‍රමාණය ආදිය පිළිබඳව සොයා බලනු ලැබේ.

විග්‍රහාත්මක සමීක්ෂණ

සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ දී විග්‍රහාත්මක සමීක්ෂණයක් මගින් සිදු කෙරෙන්නේ කිසියම් ගැටලුවක් හෝ අවස්ථාවක් හෝ වැඩසටහනක් හෝ පිළිබඳව විද්‍යාත්මක ප්‍රවේශයකින් සොයා ගනු ලබන දත්ත අදාළ සමීක්ෂණයේ අරමුණුවලට යටත්ව විග්‍රහාත්මකව විමසා බැලීමයි. එමෙන්ම මෙමගින් ඇතැම් තත්වයන් පවතින්නේ මන්ද යන්න විස්තර කිරීමට සහ පැහැදිලි කිරීමට උත්සහ ගනු ලබයි. එමෙන්ම උපකල්පන පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විචල්‍යත් දෙකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් පරීක්ෂා කරනු ලැබේ.

මෙහිදී කිසියම් ගැටලුවක්, අවස්ථාවක්, වැඩසටහනක් පිළිබඳව විද්‍යාත්මකව ලබා ගන්නා දත්ත විශ්ලේෂණය කරයි. එමෙන්ම කිසියම් ගැටලුවකට අදාළ වන හේතු එතුළින් වන බලපෑම මෙහිදී විග්‍රහ කරනු ලැබේ.

උදා: අන්තර්ජාලය හරහා පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රවණතාවය වර්ධනය වේද? වෙළඳ දැන්වීම් ප්‍රචාරය කිරීමෙන් පුද්ගලයන් තුළ භාණ්ඩ මිලදී ගැනීමට වැඩි නැඹුරුතාවයක් ඇතිවේද? භාවිතය නිසා පුද්ගලයන්ගේ සමාජ සම්බන්ධතා බිඳ වැටේද? වෙළඳ ප්‍රචාරණ දැන්වීමක් විසින් භාණ්ඩයක් මිල දී ගැනීම කෙරෙහි ග්‍රාහකයා වෙත කරනු ලබන බලපෑම කෙබඳු ද?

සමීක්ෂණ භාවිතයේ වාසි

- කෙටි කාලයක් තුළ ප්‍රශ්නාවලි සඳහා දත්ත රැස් කර ගැනීමේ හැකියාව ඇති බැවින් අඩු වියදමක් දැරීමට සිදු වේ.
- දුරකතනය, අන්තර්ජාලය, තැපෑල වැනි ක්‍රම භාවිතා කරමින් ග්‍රාහකයා වෙත ළඟා වීමේ පහසුව.
- දත්ත දායකයන් විශාල ප්‍රමාණයකින් වුව ද තොරතුරු රැස් කිරීමේ හැකියාව.
- නිවැරදි ප්‍රමිතියට අනුව සමීක්ෂණය සිදු කිරීමෙන් දෝෂ අවම කරගත හැකිවීම.
- ආකල්ප, මතවාද, විශ්වාස, වර්ග රටා, සිදුවීම් හා වටිනාකම් යනාදිය පිළිබඳ පුළුල් පරාසයක පවත්නා තොරතුරු එක වර රැස් කර ගැනීමේ හැකියාව
- සමීක්ෂණ භාවිතයේ අවාසි නිවැරදි සත්‍ය තොරතුරු ලබාදීමට දත්ත දායකයින් උනන්දු නොවීම
- තොරතුරු ලබාගැනීමේ දී අපක්ෂපාත බව ආරක්ෂා කර ගැනීමට දත්ත දායකයා අපොහොසත් වීම
- ඇතැම් ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු ලබා දීමේදී මතකය අඩුකම හෝ නොමැතිකම නිසා අසත්‍ය තොරතුරු ලැබීම.
- සංකීර්ණ ගැටළු සම්බන්ධයෙන් පුද්ගල වර්ග, අදහස් හා ආකල්ප පිළිබඳ මිනුම් කළ නොහැකි වීම.
- ප්‍රශ්නාවලියක් මගින් දත්ත රැස්කරන විට එ සඳහා විස්තරාත්මක තොරතුරු ලබාදිය නොහැකි වීම

12.2 සමීක්ෂණ ක්‍රියාවලියේ පියවර

සමීක්ෂණ ක්‍රියාවලියේ පියවර

- 1 ගැටලුව හඳුනාගැනීම
- 2 අරමුණු හඳුනාගැනීම
- 3 මාතෘකාව තීරණය කිරීම
- 4 දත්ත රැස් කිරීම
- 5 දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීම
- 6 නිගමන
- 7 වාර්තාව ලිවීම

සන්නිවේදන ක්ෂේත්‍රයේ දී ගැටලු හඳුනා ගත හැකි අවස්ථා

- සමාජ මාධ්‍ය භාවිතය
- මුද්‍රිත මාධ්‍ය භාවිතය
- ජංගම දුරකථන භාවිතය
- ගුවන් විදුලි මාධ්‍ය සවන් දීම
- ජංගම දුරකතන භාවිතය
- දත්ත රැස් කිරීම

ප්‍රමාණාත්මක දත්ත

පර්යේෂකයා විසින් ලබා ගන්නා සංඛ්‍යාත්මක දත්ත මේ යටතට ගත හැකිය. උදා:

ශ්‍රී ලංකාවේ රූපවාහිනී නරඹන ප්‍රේක්ෂකයන් ප්‍රමාණය, රූපවාහිනියෙන් සතියකට විකාශය වන ටෙලිනාට්‍ය ප්‍රමාණය, ශ්‍රී ලංකාවේ අන්තර්ජාලය පරිශීලනය කරන පරිශීලකයන්ගේ ප්‍රමාණය.

මෙය තවදුරටත් පැහැදිලි කළ හොත් සංඛ්‍යා මගින් තහවුරු කළ හැකි සමාජ සබඳතා සහ මානව වර්ගවත් පිළිබඳ පර්යේෂණ මෙම ගණයට අයත් වේ. විශේෂයෙන්ම සමාජ මිණුම් මේ සඳහා භාවිත වේ. කිසියම් කර්මාන්ත ශාලාවක සේවක සංඛ්‍යාව, නිෂ්පාදනය වියදම ආදී දැ පිළිබඳ නිවැරදි සංඛ්‍යාත්මක දත්ත ඉදිරිපත් කළ හැක. එසේම සමාජයේ අපරාධ, දුෂණ වැනි සිදුවීම් මෙන්ම වෙනත් කරුණු පිළිබඳව ද සංඛ්‍යාත්මක කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම සිදු කළ හැකිය.

නිදසුනක් ලෙස

ආයතනයක් යම් කාලසීමාවක් තුළ වෙළඳ පොළට හඳුන්වා දෙන ලද භාණ්ඩ ප්‍රමාණය. යම්කාල සීමාවක් තුළ අලෙවි නොවූ භාණ්ඩ ප්‍රමාණය. දැක්විය හැකිය.

ගුණාත්මක දත්ත

යම් දෙයක ගුණාංග, එයට ආවේණික වූ ලක්ෂණ මෙමගින් පෙන්වා දෙනු ලබයි. උදා: මෙහා ටෙලිනාට්‍ය වල පවතින සුනියෙහි ලක්ෂණයන් ගුවන්විදුලි නාට්‍යවල සුවිශේෂී ලක්ෂණ.

එමෙන්ම ගුණාත්මක පර්යේෂණ සංඛ්‍යාත්මකව ඔප්පු කළ නොහැකිය. වැඩි වශයෙන් මානව විද්‍යා අධ්‍යයන අංශවල මෙබඳු පර්යේෂණ දක්නට ලැබේ. යම් සිදු විමක වර්ගාත්මක ස්වරූපය වඩාත් ගැඹුරින් හැඳෑරිය හැකි වන්නේ ගුණාත්මක පර්යේෂණ පර්යේෂණ තුළිනි. එහිදී මිනිසුන් පුද්ගලික ලෙස හෝ සාමූහික වශයෙන් ගෙන ඔවුන්ගේ විවිධ ගුණ එකතු කොට විග්‍රහ කළ හැකිය. නිදසුනක් වශයෙන් මිනිසුන් හැසිරෙන්නේ කෙසේ ද? ඔවුන්ගේ විශ්වාස ඇදහිලි ආකල්ප රටාවන් ගොඩ නැගී ඇත්තේ කෙසේ ද? ඔවුන් එකෙකෙකා අතර පවතින පවුල් සම්බන්ධතාවයේ ස්වරූපය කෙසේද? යන ගැටලු සඳහා විසඳුම් ලබා ගත හැකි වන්නේ ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමය තුළිනි.

පර්යේෂණයක දී පර්යේෂකයා සොයා ගන්නා තොරතුරු (දත්ත) කොටස් දෙකක් යටතේ වර්ගීකරණය කළ හැකිය.

ප්‍රාථමික දත්ත
ද්විතීයික දත්ත

ප්‍රාථමික දත්ත

සමීක්ෂකයා විසින්ම සොයා ගන්නා දත්ත මේ නමින් හැඳින් වේ. නිදසුනක් ලෙස සමීක්ෂකයා සම්මුඛ සාකච්ඡා මගින්, ප්‍රශ්නාවලියක් දත්තදායකයන්ට ලබා දීම තුළින් රැස් කර ගන්නා දත්ත මෙයට අයත් වේ.

ද්විතීයික දත්ත

සමීක්ෂකයා විසින් පොතපත කියවීමෙන්, විවිධ ලේඛන පරීක්ෂා කිරීමෙන්, විවිධ පර්යේෂණ ග්‍රන්ථ පරිශීලනය කිරීමෙන් සොයා ගන්නා දත්ත මේ නමින් හඳුන්වනු ලැබේ.

දත්ත රැස්කිරීමට යොදාගන්නා ප්‍රධාන ක්‍රමවේද
ප්‍රශ්නාවලි
සම්මුඛ සාකච්ඡා

ප්‍රශ්නාවලි සකස් කිරීමේදී වැළකී සිටිය යුතු කරුණු

- පක්ෂපාත පිළිතුරු අපේක්ෂාවෙන් ප්‍රශ්න ඇසීම
- දීර්ඝ ප්‍රශ්න ඇසීම
- අනුමාන ප්‍රශ්න ඇසීම
- ව්‍යාකූල ප්‍රශ්න ඇසීම
- දත්ත දායකයන් අපහසුතාවයට පත්වන ප්‍රශ්න ඇසීම
- එකම ප්‍රශ්නය නැවත නැවත ඇසීම

නියැදිය

සමීක්ෂකයෙකුට සමස්ත ජනගහණයම සමීක්ෂණය කළ නොහැකි විට සමස්තය නියෝජනය වන පරිදි තෝරාගන්නා කොටස නියැදිය වේ.

නියැදිය තෝරා ගැනීමේ දී අපක්ෂපාතිභාවය ආරක්ෂා කර ගත යුතු ය.

නියැදිය තෝරා ගැනීමේදී විවිධ ක්‍රම පවතින අතරණී ගැටලුවේ ස්වභාවය අනුව අදාළ නියැදි වර්ගය තෝරා ගැනීම කළ යුතුය.

උදා: අහඹු නියැදි ක්‍රමය
අහඹු ස්ඵාවර නියැදිය

දත්ත විශ්ලේෂණය සඳහා යොදාගන්නා ක්‍රම

ප්‍රතිශත - සමස්ත ප්‍රමාණයෙන් කිසියම් උප ධණ්ඩයකි. ප්‍රතිශත දැක්වීමට % සංකේතය යොදා ගනියි.

වගු - සමීක්ෂණය මගින් එකතු කර ගත් දත්ත පිළිවෙළකට සකසයි.

මානය - සමීක්ෂණ ක්‍රියාවලියේදී යම් සිදුවීමක වැඩිම වාර ගණනක් පෙන්වුම් කරනු ලබන අගය යි.

මධ්‍යස්ථය - සංඛ්‍යා ව්‍යාප්තියක් ආරෝහණයේ අවරෝහණ පිළි-වෙලට ලියා සමාන කොටස් 2 කට බෙදූ විට හමුවන මධ්‍ය ලක්ෂ්‍ය අගය යි.

මධ්‍යන්‍යය - සියලු දත්ත එකතු කර වාර සංඛ්‍යාවෙන් බෙදූ විට ලැබෙන අගය යි.

ප්‍රස්තාර - දත්ත පිළිබඳ රූපීය ප්‍රකාශනයකි.

අනුපාතය - සංඛ්‍යා දෙකක සහසම්බන්ධතාව අනුපාත මගින් ප්‍රකාශ කෙරේ.

වාර්තාවේ මූලිකාංග

- හැඳින්වීම
- ක්‍රමවේදය
- දත්ත විශ්ලේෂණය
- නිගමන
- මූලාශ්‍රය
- උපග්‍රන්ථය
- වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම.

සමීක්ෂණ ක්‍රියාවලියේදී පිළිපැදිය යුතු ආචාරධර්ම

සමීක්ෂණයේදී ගුණාත්මක භාවය හා ප්‍රමිතිය ආරක්ෂා කර ගැනීම නිවැරදි සමීක්ෂණ ක්‍රමවේද භාවිතය
දත්ත හිතාමතා විකෘති නොකිරීම
වැරදි දත්ත ඇතුළත් නොකිරීම.
දත්ත දායකයාගේ පෞද්ගලිකත්වය ආරක්ෂා කිරීම
බුද්ධිමය දේපල අයුතු ලෙස භාවිතා නොකිරීම
පවත්නා තෛතික සීමාවන් ට යටත් ව ක්‍රියා කිරීම
දත්ත දායකයාට නිදහසේ අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ අයිතිය